

BUDGET FÖR TIBRO KOMMUN 2025 MED PLAN FÖR 2026-2027

Produktion: Tibro kommun
Layout och textbearbetning: Christina Froh
Omslagsbild: Christina Froh
Övriga fotografer: Stefan Svensson
och Christina Froh

Innehåll

Tibro kommuns budget fastställs av kommunfullmäktige. I dokumentet presenteras bland annat kommunens vision och strategiska mål, de ekonomiska förutsättningarna som ligger till grund för budgeten, kommunens resultat-, balans-, kassaflödes- och investeringsbudget samt nämndernas ekonomiska ramar. De strategiska målen gäller under en fyraårsperiod medan beslut om skattesats och budget gäller för 2025.

1 Inledning

Kommunalrådet har ordet	4
Organisation och politiskt styre	5
Budget 2025 i korthet	6
Vision och styrmodell	8

2 Budgetförutsättningar

Omvärldsanalys	10
Budget 2025-2027	12
Väsentliga personalförhållanden	15

3 Strategiska mål

Mål 1	16
Mål 2	17
Mål 3	18

4 Ägardirektiv kommunala bolag

Tibro Energi	19
Tibro Elnät	19
Tibrobyggen	19

5 Finansiella rapporter

Resultatbudget	20
Balansbudget	21
Kassaflödesbudget	22
Driftbudget	24
Investeringsbudget	26
Investeringsplan 2025-34	28
Exploateringsplan 2025-34	30

Kommunalrådet har ordet

attraktivt cykelstråk för både kommuninvånare och besökare.

"Vi vill vara en del i det viktiga arbetet med att utveckla Skaraborg till en attraktiv, robust och långsiktigt hållbar arbetsmarknadsregion med attraktiva boendemiljöer."

Även om tillväxt är ett påtagligt tema i budgeten är det också viktigt att ha fokus på alla som redan bor i Tibro och ta ansvar för de verksamheter som redan finns. Därför ligger det i budgeten en stor satsning på ett nytt särskilt boende med cirka 100 platser, som både ska ersätta våra gamla boenden som inte riktigt lever upp till dagens standard och möta behovet av fler nya boendeplatser. Även en upprustning av Allégården planeras, liksom

byggandet av en eller flera nya förskolor. Första steget i arbetet med särskilda boenden och förskolor är att ge kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att genomföra förstudier som kommer utgöra underlag för att kunna fatta de slutgiltiga besluten om dessa byggnationer. Kommunstyrelseförvaltningen får också i uppdrag att gå vidare med en förstudie för att bygga en ny friidrottsanläggning i anslutning till Sportparken samt en upprustning av Forum på Fågelviksskolan, där det finns möjlighet att skapa en mötesplats för konferenser, bio eller teater.

"... Vi tar också ansvar för våra befintliga verksamheter genom att planera för framtida byggnation av särskilda boenden och förskolor."

Att klara skolan är ett viktigt kliv in i ett självständigt vuxenliv och det vill vi ge alla våra unga Tibrobor. Vi har tidigare gjort flera satsningar för att på olika sätt bidra till att förbättra elevernas skolresultat, så att så många som möjligt ska kunna gå vidare till gymnasiestudier och sedan ut i yrkeslivet. Det är något vi behöver fortsätta med.

Vi ska fortsätta stärka arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och fortsatt satsa på arbetsmiljön i våra verksamheter. Här gäller det också att väcka intresset hos unga för att jobba med vård och omsorg är en förutsättning för att vi ska klara kompetensförsörjningen framöver och samtidigt kunna sätta guldkant på tillvaron för våra äldre.

Vi kommer också att hålla kvar satsningarna på kompetensutveckling, kommunikation, digitalisering och en trygghets- och säkerhetssamordnare som vi har i budgeten för 2024. Vi bidrar vidare med pengar till en aktivitetsbank både 2024 och 2025 för att förbättra förutsättningarna för barn och unga att vara aktiva på fritiden. Vi satsar mycket framåt men det är också en tid då vi behöver se över våra strukturella kostnader. Vi behöver ha kostnadseffektiva verksamheter för att det ska finnas utrymme för utveckling!

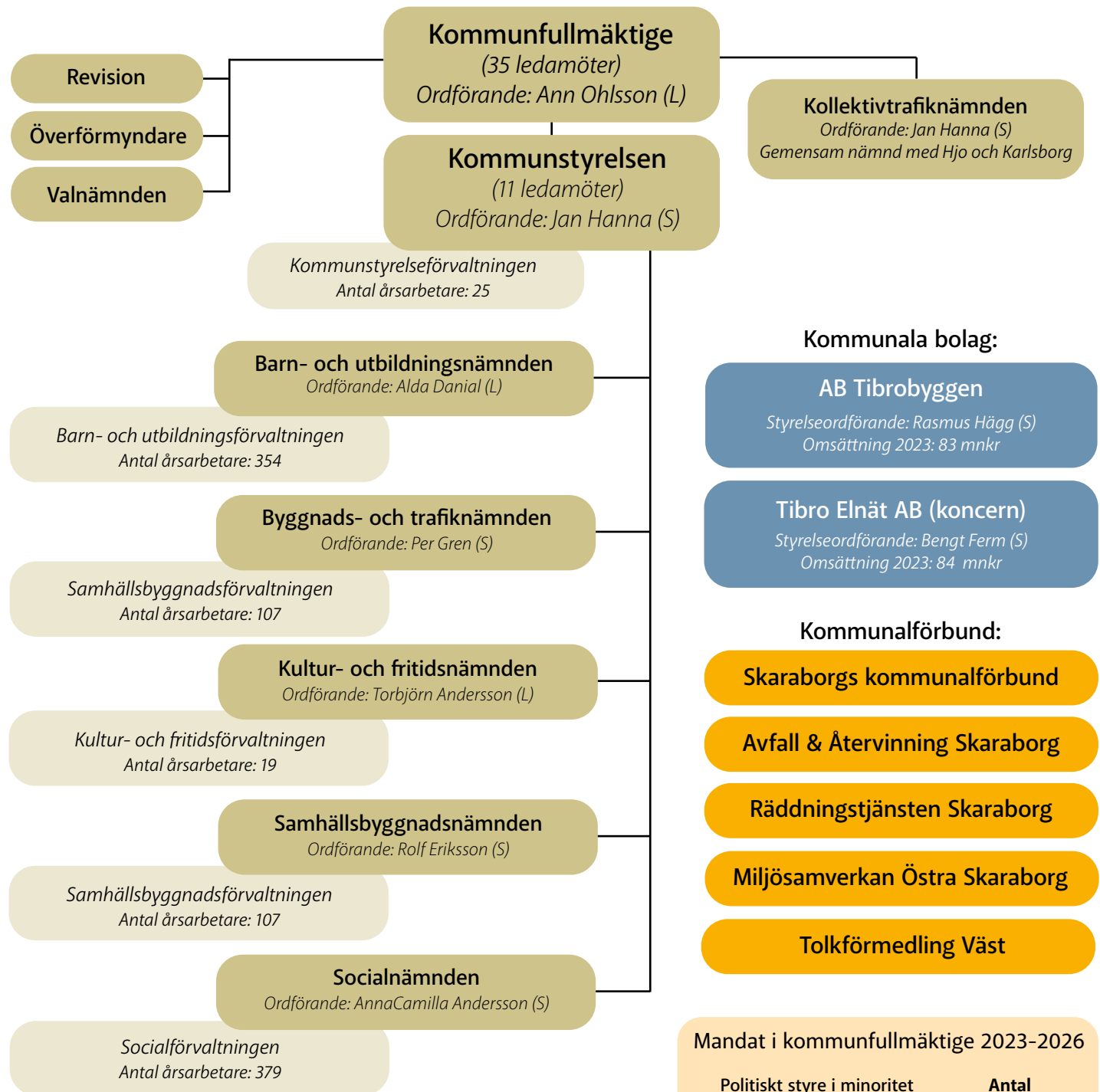
Jan Hanna
Kommunstyrelsens ordförande

Likt många andra kommuner står även Tibro inför några ansträngda år, men kommunen går in i det läget relativt bra rustad och ett ansvarstagande för kommunens långsiktiga ekonomi genomsyrar den budget som nu läggs. Jag är oerhört stolt över att samtliga partier som är representerade i kommunfullmäktige gör det här tillsammans. Vi presenterar den kommande budgeten med Tibros bästa för ögonen. Det viktigaste är att vi inom politiken tillsammans hittar en väg framåt i det tuffa läge vi befinner oss i, både nu och framåt. Under de kommande 10 åren kommer kommunen investera 600 miljoner kronor och för att kunna finansiera de investeringarna behöver vi ha ett högt resultat i vår driftbudget.

Vi vill vara en del i det viktiga arbetet med att utveckla Skaraborg till en attraktiv, robust och långsiktigt hållbar arbetsmarknadsregion med attraktiva boendemiljöer i enlighet med Skaraborgs kommunalförbunds utvecklingsagenda Omställning Skaraborg. Här är satsningen på nya bostäder en del. Budgeten innehåller en långsiktig plan med över 500 nya bostäder i Tibro, fördelat på både villor och lägenheter. Först i planen ligger trygghetsbostäder i centrum med cirka 50 lägenheter och framtagande av nya tomter i Anderstorphområdet, där det i första etappen skapas cirka 25 nya tomter. Dessutom tillskjuts medel till byggnads- och trafiknämnden för att vi ska kunna hålla ett högt tempo i framtagnandet av detalplaner. Eftersom befolkningen i Skaraborg väntas växa och stora etableringar görs på olika håll har det varit extra viktigt att även få med en konkret satsning på att få fler företag och fler arbetstillfällen till Tibro.

En ny gång- och cykelbana mellan Ransberg och Tibro är nästa etapp i arbetet med att bygga om den gamla banvallen. Arbetet inleddes 2023 med sträckan Ransbergs skola-Fagersanna. Det är en betydelsefull investering som förbättrar möjligheterna till cykelpendling mellan Fagersanna och Tibro samtidigt som det skapas en säkrare cykelväg till badplatserna vid sjön Örlen och ett

Organisation och politiskt styre

Tibro kommuns organisation består av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, fem egna facknämnder samt kollektivtrafiknämnden som är gemensam med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Kommunen har två helägda bolag samt är medlem i fem kommunalförbund.

Verksamheten leds av kommunfullmäktige och dess verkställande organ kommunstyrelsen. Varje nämnd verkställer kommunfullmäktiges beslut. I de helägda kommunala aktiebolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. Kommunfullmäktige utser kommunens representanter i kommunalförbundens styrelser.

Mandat i kommunfullmäktige 2023-2026

Politiskt styre i minoritet	Antal
Socialdemokraterna	11
Liberalerna	3
Centerpartiet	3
Opposition	
Moderaterna	6
Kristdemokraterna	3
Sverigedemokraterna	8
Vänsterpartiet	1
Totalt	35

Budget 2025 i korthet

Budgeterat resultat 2025

8,9 mnkr

Det budgeterade resultatet för 2025 motsvarar 1 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Skattesats

21,71 %

Skattesatsen är oförändrad inför 2025 och i plan 2026 -2027.

Skatter och statsbidrag

845 mnkr

Budgeterade intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämningsystem ökar med 34 mnkr jämfört med budget 2024.

2025 års budget innehåller tydliga satsningar på tillväxt och attraktivitet när förverkligandet av centrumsutvecklingsplanen fortsätter och nya områden för bostäder färdigställs. Året kommer också i hög grad handla om framtiden då flera förstudier inför kommande investeringar i verksamhetslokaler ska genomföras. Förstudierna gäller äldreboenden, förskolor och fritidsanläggningar.

Tibro kommun budgeterar 8,9 mnkr i resultat för 2025. Det motsvarar 1 % av skatter och generella statsbidrag. 2026-2027 har resultatet satts till strax under 2 % av skatter och statsbidrag. Den kommunala skattesatsen är 2025 oförändrad 21,71 %. Det är också den skattesats som ligger i planen för 2026-2027.

"Kommunens pensionskostnader sjunker efter att ha ökat drastiskt de senaste två åren."

Kommunens pensionskostnader sjunker, efter två år med kraftiga öknings, med 12 mnkr och de höga engångsintäkterna om 10 mnkr som kommunen budgeterade 2024 utgår också ur budgeten.

Nämndernas driftbudgetramar kommer att kompenseras för löneökningar 2024 (3,9 %) och 2025 (3,5 %) när lönerevisionen för dessa år är färdiga. Medel för detta finns avsatta i kommunstyrelsens budget.

Samhällsbyggnadsnämnden tillförs 3,2 mnkr i budget 2025 för att kunna möta de senaste årens ökade driftkostnader på grund av inflationen samt för att underhållskostnaderna för gator, vägar och parker ökar i takt med att kommunen växer.

Barn- och utbildningsnämndens anslag reduceras med 3 mnkr 2025 och därefter med ytterligare 4 mnkr i planen för 2026. Bakgrunden är att Tibro kommun lägger klart mer medel på grundskoleverksamheten än rikssnittet. Detta förhållande kvarstår även efter dessa reduceringar.

Kommunerna i Skaraborg har påbörjat ett omfattande omställningsarbete, Omställning Skaraborg. Målet är att vi ska bli 300 000 invånare i Skaraborg, vilket är en ökning med 30 000. Som ett led i den omställningen satsar kommunen på att ta fram fler detaljplaner och ser till att det finns tillgång till tomter för såväl bostäder som affärsverksamhet. Mellan 2025 och 2034 planeras det i Tibro kommun för 540 bostäder och 590 000 kvm

verksamhetsmark. Byggnads- och trafikinämnden tillförs 1,1 mnkr för att kunna möta de behov som denna utveckling skapar.

"Det finns behov av att vidta brandskyddsåtgärder i tre av kommunens äldreboenden och två av dem är äldre och därmed sämre ur verksamhetssynpunkt."

I budget 2025 finns 1,8 mnkr avsatta för förstudier under kommunstyrelsen. Det största och viktigaste området för dessa är kommunens äldreboenden. Två av kommunens äldreboenden är äldre och därmed sämre ur verksamhetssynpunkt, Brittgården och Bäckliden. På dessa två plus ett tredje, Allégården, finns myndighetskrav gällande brandskyddsåtgärder som behöver vidtas. Den första större investeringen i äldreboendena är tänkt att genomföras 2026, men då i koncernbolaget AB Tibrobyggs regi. Kommunen hyr äldreboendet Allégården av bolaget och en ombyggnation har varit aktuell under en längre period. Denna investering ska passa in i den helhetsbild gällande kommunens äldreboenden som ska tas fram under året. 2027 planeras sedan ytterligare investeringar i äldreboendeplatser påbörjas utifrån den förstudie som genomförs 2025.

Planen för 2027 års investeringar innehåller förutom äldreboendeplatser även byggstart för nya förskolor, friidrottsanläggning samt upprustning av lokalen Forum på Fågelvikskolan.

Kommunkoncernen behöver låna drygt 25 mnkr under 2025, detta främst för att finansiera Tibro energis planerade investeringar. Koncernens låneskuld väntas vid utgången av 2027 uppgå till 950 mnkr. Kommunens räntekostnader budgeteras 2025 till 15,1 mnkr, vilket är en ökning med 2,4 mnkr jämfört med 2023.

Kommunens placerade medel förväntas ha en värdetillväxt om 4,8 % per år och bedöms vid utgången av 2027 uppgå till drygt 340 mnkr.

Tibro i siffror

Den 31 december 2023 var 11 332 personer bosatta i Tibro. Det är en minskning med 67 personer jämfört med 2022. Tibro har en förhållandevis stor andel unga och personer över 65 år i förhållande till andelen vuxna i åldrarna 20-64 år.

0-18 ÅR
21,5 %

Medelålder
44,2 år

I Tibro var medelåldern 44,2 2023, vilket är något högre än för riket i stort där medelåldern är 41,9 år. (Källa: SCB)

19-64 ÅR
53,3 %

Utbildningsnivå
17,5 %

Med högutbildade avses de med minst treårig eftergymnasial utbildning. Andelen högutbildade i Tibro uppgår till 17,5 % jämfört med riket på 30,9 %. (Källa: SCB, 2023)

65+
25,1 %

Arbetslöshet
6,8 %

I april 2024 var 6,8 % av den registrerade arbetskraften i Tibro arbetslös. Jämförelsetal: Riket 6,6 %, Västra Götalands län 5,9 %. (Källa: Arbetsförmedlingen)

Investeringsbudget för 2025:

49 mnkr

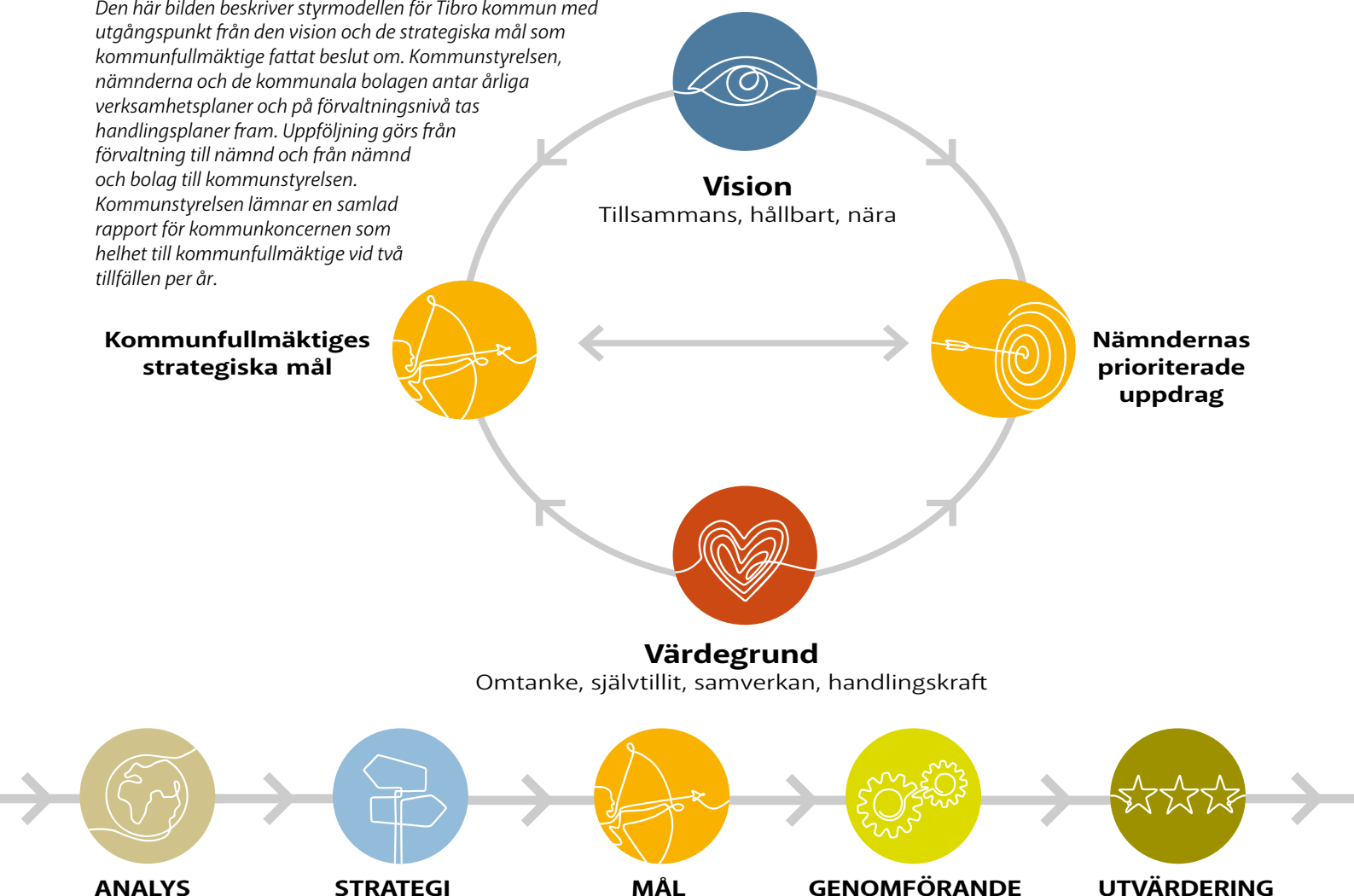
Centrumutvecklingsplanen har 10 mnkr avsatta för genomförande under åren 2025-2031.

Läs mer om investeringsbudgeten på sidorna 26-31.

Vision och styrmodell

Den här bilden beskriver styrmodellen för Tibro kommun med utgångspunkt från den vision och de strategiska mål som kommunfullmäktige fattat beslut om. Kommunstyrelsen, nämnderna och de kommunala bolagen antar årliga verksamhetsplaner och på förvaltningsnivå tas handlingsplaner fram. Uppföljning görs från förvaltning till nämnd och från nämnd och bolag till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen lämnar en samlad rapport för kommunkoncernen som helhet till kommunfullmäktige vid två tillfällen per år.

Tibro kommun har en styrmodell som utgår från den vision och de tre kommunövergripande strategiska målen som kommunfullmäktige fastställt.

Tibro kommuns styrmodell utgår från visionen. Av visionen följer strategiska mål och indikatorer som beslutas av kommunfullmäktige. Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd och de strategiska målen beskriver de områden som är prioriterade och som leder mot visionen.

Strategiska mål och verksamhetsplaner

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål, som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner med prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som ska bidra till att målen förverkligas samt en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna.

Uppföljning

Analys och uppföljning görs i delårsrapporten i augusti samt i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för de strategiska målen redovisas. Uppföljningen görs som en samlad bedömning och baseras bland annat på utfall för fastställda indikatorer, nämndernas analyser av måluppfyllelse, uppföljning av styrdokument samt effekterna av olika insatser.

Med hjälp av visionen, de strategiska målen, löpande uppföljningar, omvärldsanalyser och den sammanvägda årliga sammanställningen av måluppfyllelsen skapas en fungerande styrkedja, som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen. Det ger goda förutsättningar för att bedöma hur väl kommunen klarar sitt uppdrag, vilken effekt olika kommunala satsningar har och vilka vägval och beslut som krävs för en långsiktigt hållbar utveckling av den kommunala verksamheten.

Agenda 2030

Tibro kommuns strategiska mål hänger tätt ihop med målsättningarna i Agenda 2030. Agenda 2030 består av 17 globala mål och utgör ett globalt ramverk för hållbar utveckling och är antaget av FN:s generalförsamling.

Begreppet hållbar utveckling är viktigt för Tibro kommuns långsiktiga planering och innehåller tre dimensioner som är ömsesidigt beroende av varandra; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. De strategiska målen är kopplade till ett eller flera av de 17 globala målen.

Visionen: TILLSAMMANS - HÅLLBART - NÄRA #viärtibro

VI SKAPAR TILLSAMMANS

Vi har en medskapandekultur och en samarbetsanda som sticker ut – vi utvecklar Tibro tillsammans. Gemenskap är viktigt för oss och vi vill att du ska vara en del av den. Här finns en stolt hantverkstradition, en entreprenörsanda utöver det vanliga och ett rikt föreningsliv som skapar arbetstillfällen och möten människor emellan. Med engagemang och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar. Tillsammans är vi Tibro.

NÄRA LIVSKVALITET

Här är du alltid nära. Nära relationer, nära möten och nära upplevelser. Nära naturen, fritidsområden och vatten. Nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Vår goda tillgänglighet och service gör att du alltid kan känna dig trygg, vem du än är. Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon.

HÅLLBARA VAL

I Tibro nyttjar vi våra gemensamma resurser och tar vara på våra goda förutsättningar för att bidra till ett mer hållbart samhälle. Vi värnar goda uppväxtvillkor för våra barn och unga – såväl som för kommande generationer. Här ser vi varandra och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Genom cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idérikedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

Med visionens tre grundpelare som bas skapas mål och strategier som ligger till grund för både operativa beslut och strategiska vägval.

AGENDA 2030 – FN:s globala hållbarhetsmål

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller 17 globala mål för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. De globala målen syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna och skapa trygga och fredliga samhällen. Tibro kommuns strategiska mål är kopplade till ett eller flera av de globala målen.

Budgetförutsättningar

Omvärldsanalys

Omvärldsanalysen ska ge ett helhetsperspektiv och bidra till en bred förståelse för hur trender och förändringar långsiktigt påverkar möjligheterna att nå Tibros vision – tillsammans, hållbart, nära – och de strategiska målen. Omvärldsanalysen ska bidra till att skapa handlingsberedskap i Tibro kommun som organisation.

Omvärldsanalysen stödjer en verksamhetsnära planering där varje nämnd och styrelse bryter ner de långa perspektiven till konsekvenser och slutsatser i sina verksamheter.

Tibro kommun står som alla kommuner inför stora förändringar. Förväntningarna på välfärden ökar i snabb takt och det ger stora utmaningar, inte minst för att andelen förvärvsarbete minskar och andelen barn och äldre ökar, färre ska försörja fler. Teknikutvecklingen går snabbare och snabbare. Klimatet förändras och påverkar oss och vanor och beteenden måste förändras. För att möta utmaningarna och de ändrade kraven behöver ny teknik nyttjas för att skapa såväl kvalitetsvinster som hållbarhetsvinster och ekonomiska vinster. Vi behöver bygga framtidens samhälle tillsammans så att allas resurser tas tillvara.

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, pekar i skriften Vägval för framtiden ut fem övergripande spänningsfält samt tio trender som påverkar det kommunala uppdraget fram emot år 2035.

Trenderna har bärighet i Agenda 2030 och de tre dimensionerna för hållbarhet; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Att möta de komplexa utmaningarna och frågorna kring hållbar utveckling kräver helhetssyn. Förändrade förhållningssätt, nya arbetsmetoder och nya former av samarbete behövs. Nedan belyses några av spänningsfälten och trenderna som pekas ut i Vägval för framtiden.

Demografiska utmaningar

Samhällsplaneringen behöver vara flexibel för att möta demografiska förändringar över tid. I en majoritet av kommunerna minskar andelen i yrkesverksam ålder samtidigt som andelen 80+ ökar snabbt. Prognoserna för Sverige pekar på ett minskat barnafödande och minskad invandring av barn och unga och ett i princip oförändrat antal personer i arbetsför ålder. Förväntningarna på och förutsättningarna för välfärden påverkas av denna utveckling.

Demografiska förändringar har inverkan på politiska, ekonomiska och sociala faktorer. Människors förtroende för varandra och institutioner är en grundläggande byggsten för stabila och effektiva samhällsinstitutioner. Den lokala nivån blir allt viktigare då kontakter, samverkan och nätverk med näringslivet och civilsamhället – föreningar, nätverk och organisationer – sker lokalt. Det är här de lokala resurserna finns och det är här som möten mellan människor sker.

Kompetensförsörjning

I takt med att befolkningen åldras kommer bristen på personal inom flera yrkeskategorier att öka. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensförsörjningsutmaningen enbart genom att rekrytera fler. Utmaningarna kräver förändrade arbetssätt. Förutom att satsa på att bibehålla medarbetare och tillvarata samt utveckla kompetensen hos befintliga medarbetare kommer andra arbets- och förhållningssätt, välfärdsteknik och samverkan vara ständigt aktuella.

Klimatförändring och ny teknik

Den gröna omställningen går allt snabbare. Det behövs åtskilliga åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och hejda förlusten av biologisk mångfald, liksom för att hantera konsekvenserna av förändringarna. Geopolitiska spänningar och minskad tillit länder emellan försvårar arbetet. Ett klimat i förändring innebär att samhället behöver ta hänsyn till nya risker. Kraven ökar i form av ny lagstiftning på miljö- och klimatområdet både nationellt och från EU. Som samhällsutvecklare har kommuner och regioner ett stort ansvar för att ställa om till hållbara och cirkulära arbetssätt.

Ny smart teknik accelererar klimatomställningen men kommer inte ensamt lösa klimatkrisen. Nya tekniska lösningar kräver i sig stora mängder energi. Flera prognoser pekar mot ett dubblat elbehov till 2045 för att minska klimatpåverkan.

För att hantera klimatförändringarna krävs ett tvärsektoriellt helhetsperspektiv. Samverkan mellan den lokala, regionala och nationella nivån behöver förstärkas och fördjupas.

Delaktighet, värderingar och livsvillkor

Den ökade individualiseringen i kombination med ökad kunskapsnivå bland invånarna driver upp krav och förväntningar på omgivningen. Det innebär ökade krav på kommunens tjänster och förmågan att möta upp förväntningarna på valfrihet, snabbhet och individuell service. Den offentliga kulturen behöver förändras samtidigt som delaktigheten och medskapandet bör öka.

Människors livsvillkor har under lång tid generellt blivit allt bättre. Samtidigt har skillnaderna i exempelvis inkomster och hälsa ökat. Samhället har dessutom, i många avseenden, blivit mer oförlåtande mot dem som har svårt att hänga med när allt fler av samhällets tjänster digitaliseras och kunskapskraven höjs. Stora skillnader i livsvillkor innebär att hela samhället utsätts för slitningar till följd av färre gemensamma värderingar, lägre tillit, ökad ohälsa och för att engagemanget för det gemensamma samhället riskerar att minska.

En viktig aspekt är möjligheterna till arbete. I Sverige är kompetenskraven på arbetsmarknaden höga och risken är stor att de med bristfällig utbildning eller svaga kontaktnät även på lång sikt ställs utanför arbetsmarknaden, vilket kan leda till ett upplevt utanförskap.

Ledarskap

I en värld där förändringar mer och mer blir en del av vardagen ställs krav på att ha en organisation som klarar av att ställa om och anpassa sig efter nya förutsättningar. För detta krävs ett utvecklat förändringsledarskap. Samarbete och samordning har blivit allt mer avgörande för att nå resultat. Utvecklad anpassningsförmåga, ökad delaktighet, ständiga förbättringar samt ständigt lärande är väsentliga delar för att möta förändrings-

takten. Tillitsbaserad ledning behöver tillämpas för att möta de komplexa samhällsutmaningarna.

Konjunktur och sysselsättning

Den höga inflationstakten under 2022–2023, som nådde en topp i inledningen av 2023, har successivt sjunkit nedåt och väntas för 2024 och de kommande åren vara något lägre än Riksbankens inflationsmål om 2 %. Även räntenivåerna väntas falla nedåt och i maj 2024 gjorde Riksbanken sin första sänkning av styrräntan sedan 2016. Bedömningarna är att styrräntan vid 2025 års ingång kommer ligga kring 3 % för att under året falla ned mot 2 % eller strax däröver.

BNP utvecklades mycket svagt 2023 och även 2024 väntas en svag utveckling. Sveriges utveckling har varit bland de sämsta inom EU. 2025 och framåt väntas tillväxten öka, vilket medför en successivt förbättrad arbetsmarknad.

Arbetsmarknaden i Sverige gick mycket starkt, sysselsättningen ökade och arbetslösheten minskade, efter pandemin men denna utveckling bröts under andra halvåret 2023. Arbetslösheten väntas under 2024 stiga med cirka en procentenhet för att plana ut eller minska något 2025. 2026 och 2027 väntas den förbättrade konjunkturen innebära en klart sjunkande arbetslöshet.

Befolkningsutveckling

Under 2023 minskade folkmängden i 193 av landets 290 kommuner jämfört med 2022 då 131 kommuner hade en befolk-

ningsminskning. Totalt minskade invånarantalet under 2023 i Skaraborg med 567 personer. Att folkökningen var lägre än tidigare berodde på ett minskat barnafödande, ett lägre antal invandringar samt ett högre antal utvandringar.

Befolkningsökningen som startade 2010 i kommunen har framför allt berott på en ökad inflyttning till kommunen från annat land men även visst positivt flyttnetto inrikes. Födelsenettet har flertalet av åren varit negativt. Däremot så har åren 2021–2023 inneburit en ryckigare utveckling befolkningsmässigt. 2023 innebar den största minskningen (–67) sett till antal sedan 2004. Folkmängden i Tibro uppgick 31 december 2023 till 11 332 personer.

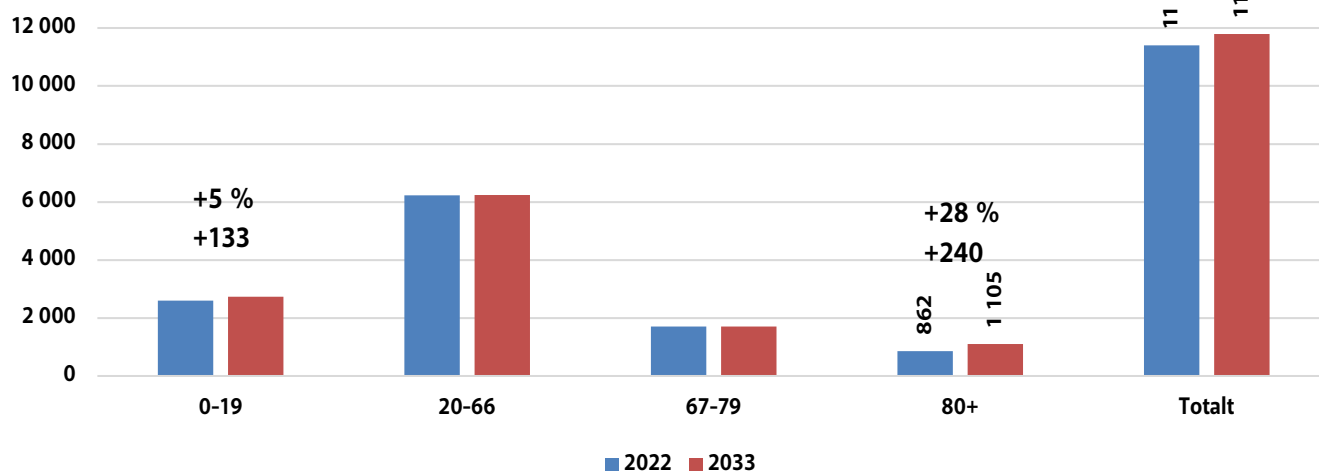
Av Statistiska centralbyråns, SCB:s, befolkningsframskrivning framgår att det låga barnafödandet i Sverige beräknas fortsätta de närmaste åren. Befolkningen beräknas framöver öka i långsammare takt än tidigare.

Enligt SCB:s befolkningsprognos för Tibro kommun i september 2023 så kommer befolkningen att öka med 390 personer fram till och med 2033. Ökningstakten är något högre under den senare delen av prognosperioden. Befolkningsprognosen bygger på antagande om nybyggnation samt historisk utveckling.

SCB:s befolkningsprognos för Tibro kommun från 2023 pekar på en relativt liten årlig ökning med i snitt 40 invånare per år fram till och med 2033. De större befolkningsförändringarna är framför allt att antalet äldre, 80 år och uppåt, ökar markant. Samt att antalet barn och unga 0–19 år beräknas öka med drygt 100 personer fram till 2033.

Befolkningsförändringar Tibro kommun

Förändringar i antal i olika åldersgrupper år 2033 jämfört med 2022

Källa: Befolkningsprognos kommunspecifik Tibro kommun SCB 2023

Tabell: Andel av skatter och bidrag 2023-2027	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Verksamhetens intäkter och kostnader	93,9 %	93,7 %	93,5 %	92,7%	92,8%
Avskrivningar	4,6 %	5,4 %	5,4 %	5,6 %	5,5%
Verksamhetens nettokostnader	98,6 %	99,0 %	98,9 %	98,3%	98,3%
Resultat före finansnetto	1,4 %	1,0 %	1,1 %	1,7 %	1,7%
Finansnetto	0,4 %	0,0 %	0%	0,2 %	0,1 %
Resultat	1,8 %	1,0 %	1,0 %	1,9 %	1,8 %

Resultatbudget

2025 års budgeterade resultat för kommunen är 8,9 mnkr och motsvarar 1,0 % av skatter och statsbidrag. Det är samma nivå (1,0 %) som budgeterades 2024. En målsättning i budgetprocessen har varit att uppnå 2 % av skatter och statsbidrag som budgeterat resultat. I planen för 2026-2027 ligger resultaten strax under detta mål.

Tabell: Budgeterat resultat respektive utfall 2022-2027
Årets resultat

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Budget	16	13	8	9	17	16
Utfall	-19	17	-	-	-	-
Avvikelse	-34	3	-	-	-	-

Kommunens intäkter från skatter och statsbidrag budgeteras 2025 till 844,7 mnkr. Det är en ökning med 33,8 mnkr eller 4,2 % jämfört med budget 2023. Skattesatsen 2025 är oförändrad 21,71 och den är även oförändrad i planen för 2026-2027. Budget 2024 baserades på 11 330 invånare den 1/11-2023 medan budget 2025 baseras på 11 340 invånare. Ökningen med 10 invånare motsvarar 0,7 mnkr i högre intäkter från skatt och generella statsbidrag då varje invånare i snitt motsvarar 66 tkr. En orsak till att summan av skatter och statsbidrag ökar över 4 % är att 2024 års intäkter ser ut att vara för lågt budgeterade. Främsta anledningen till detta är sent besked i december 2023 om ökade intäkter från fastighetsavgifter med 6,2 mnkr. I nedanstående tabell jämförs budget 2024 och budget 2025 avseende olika delposter under skatter och statsbidrag.

Tabell: Skatter och statsbidrag (mnkr)

Delposter skatter och statsbidrag	2024	2025	Förändring
Skatteintäkter inkl. slutavräkning	556,8	583,1	26,3
Inkomstutjämnning	184,8	195,1	10,3
Kostnadsutjämnning	17,4	19,4	2,0
LSS-utjämnning	-11,8	-14,8	-3,0
Regleringsbidrag	34,7	26,6	-8,1
Fastighetsavgift	29,0	35,2	6,2
Summa skatter och statsbidrag	811,0	844,7	33,7

Efter att Tibro kommun i många år kunnat bygga budgetarna på ett starkt positivt finansnetto så har detta förändrats under de sista två åren (2023-2024). I takt med ökad upplåning och högre räntenivåer har finansnettot sjunkit till i princip noll i 2024 års budget. Även under den kommande planperioden 2025-2027 är finansnettot kring noll i budgeten. Verksamhetens nettokostnader uppgår i budget 2025 till 98,9 % av skatter och statsbidrag för att 2026-2027 sjunka till 98,3 % båda åren. Då avskrivningarnas andel ligger relativt stilla under hela planperioden så är det verksamhetens intäkter och kostnader som sjunker mellan 2025 och 2026. Med ett finansnetto runt noll så behöver verksamhetens nettokostnader vara kring 98 % för att resultatnivån ska uppgå till 2 %. Som framgår i den 10-åriga investeringsplaneringen i slutet av budgeten så kommer stora investeringar att genomföras åren 2027-2029. Avskrivningarnas andel av skatter och statsbidrag kommer därför öka åren 2028-2030, då dessa byggnationer är färdiga och börjar skrivas av.

Även finansnettot kommer att påverkas av investeringarna i slutet på 2020-talet. Ökat ränteutvecklingen så kommer räntekostnaderna att börja öka från och med 2027 enligt nuvarande investeringsplanering. I budgeten har en nedgång i räntenivåerna under 2024 och 2025 antagits. Kommunen har våren 2024 en kort genomsnittlig räntebindningstid till följd av en hög andel rörliga lån och bundna lån med relativt kort löptid. Ränteutvecklingen påverkar därför kommunens resultat påtagligt även på kort sikt. Kommunens avkastning på placerade medel är budgeterad till 4,8 % respektive år. Balans- och kassaflödesbudgetarna bygger på att det placerade kapitalet tillåts växa med avkastningen. I 2025 års budget uppgår intäkten till 14,2 mnkr baserat på att kommunen har 295 mnkr placerade vid årets början.

På grund av betydligt lägre budgeterade realisationsvinster i 2025 års budget än i 2024 års så ökar det budgeterade balanskravsresultatet betydligt. 2024 års budgeterade resultat med avdrag för de realisationsvinster som ingår i resultatet är negativa -3,3 mnkr medan 2025 års resultat med motsvarande avdrag är 7,5 mnkr. Balanskravsresultaten för 2026 och 2027 i budgeten uppgår till 15,2 mnkr respektive 13,8 mnkr. Kommunen hade ett negativt balanskravsresultat 2023 som ska återställas senast 2026. Den åtgärdsplan som kommunfullmäktige beslutat om innebär att detta resultat återställs med överskott 2025 och 2026.

Driftbudget

Nämndernas driftbudgetramar kommer att justeras upp för utfall i lönerrevisionerna 2024 och 2025 så fort dessa är klara. Medel för detta finns avsatta under kommunstyrelsen. De avsatta medlen motsvarar 3,9 % i 2024 års lönerrevision och 3,5 % i löneökning från första april 2025. Framskrivningarna för 2026 och 2027 har baserats på 3,3 % löneökning under båda åren.

Inflationskompensation för kostnader gällande material och tjänster är generellt utlagd med 1,8 % i 2025 års budget. Undantag är livsmedel, köp av skolplatser inom gymnasieskolan och externt förhyrda lokaler där andra grunder använts som inneburit högre kompensation. Framskrivningarna för 2026 och 2027 har baserats på 1,9 % respektive 2,0 % inflationskompensation.

Befolkningsutvecklingens effekter på verksamhetsbehov har skattats utifrån den befolkningsprognos som beställdes från SCB hösten 2023. Socialnämnden erhåller under hela planperioden kompensation för ökade behov inom äldreomsorgen till följd av allt fler äldre. 2025 med 5,4 mnkr, 2026 med 5,1 mnkr och 2027 med 3,8 mnkr. Nivån på kompensationen har baserats på kostnadsutjämnings "prisappar". Motsvarande bedömning gällande barn- och utbildningsnämndens verksamheter visar på små förändringar under planperioden och nämndens budget har ej justerats utifrån förändrade volymer.

De största anslagsförändringarna är att samhällsbyggnadsnämnden tillförs medel medan barn- och utbildningsnämndens anslag reduceras. Byggnads- och trafiknämnden tillförs medel medan kultur- och fritidsnämndens budgetram reduceras. För utförligare beskrivning av förändringar i nämndernas ramar 2025-2027, se driftredovisningen på sidan 23-24.

Mellan 2024 och 2025 sker två större förändringar på kostnads- och intäktssidan gällande poster som budgeteras centralt under finansförvaltningen. Pensionskostnaderna sjunker, efter två år med kraftiga ökningar, med 12 mnkr och intäkterna från försäljningar av fastigheter och tomter sjunker med 10 mnkr. Att försäljningsintäkterna minskar beror främst på att 2024 innefattade en försäljning av stora delar av tidigare Nyboskolan till den fristående gymnasieskolan Olinsgymnasiet.

Investeringsbudget

I arbetet med 2025 års budget har ett mål varit att skapa en mer långsiktig plan för kommunens investeringar och då framför allt de mer omfattande ny- eller ombyggnationer som ska ske av kommunens verksamhetslokaler. En 10-årig investeringsplan ingår därför för första gången i budgeten (se sidan 27). Även om en årlig revidering kommer att ske, så ger planen tydliga planeringsförutsättningar och en stabilitet i det framtida arbetet. Lokalförsörjningsarbetet aktualiserades under 2023 och ett mer strukturerat arbetssätt med bland annat en årlig uppdatering av lokalförsörjningsplanen har införts. En annan del i arbetet med investeringar är att ordentliga förstudier ska ske innan investeringsprojekt går in i en genomförandefas. I 2025 och 2026 års budget finns engångsanslag för detta i kommunstyrelsens driftbudget.

2025 präglas mycket av förstudiearbete och den första större investeringen i kommunens lokaler är tänkt att genomföras 2026 men då i koncernbolaget Tibrobyggs regi. Kommunen hyr äldreboendet Allégården av bolaget och en ombyggnation har varit aktuell under en längre period. Detta av flera skäl men särskilt på grund av att brandskyddsåtgärder behöver vidtas. 2027 är fyra större investeringsprojekt i verksamhetsfastigheter planerade att färdigställas eller påbörjas. Dessa är:

- Äldreboendeplatser
- Försköleplatser
- Friidrottsanläggning
- Upprustning av samlingslokalen Forum på Fågelvikskolan

Hur lösningarna ser ut för dessa projekt är inte bestämda utan beslut om detta får fattas efter att förstudierna har redovisats. Under hösten 2024 ska förstudiebeställningar antas gällande 2025 års förstudier.

Investeringsbudget	2025	2026	2027	Totalt 25-27
Belopp mnkr	49	43	191	283
Självfinansieringsgrad %	111	153	35	66

Budget 2025 Härledningstabell	Budget 2024	Löne- och priskomp. mm.	Flytt mellan nämnder	Volymkom- pensation	Engångs- anslag*	Tillskott/ avdrag	Budget 2025
Kommunfullmäktige	4,4	-	-	-	-0,3	0,8	4,9
Kommunstyrelsen	71,6	20,4	-0,9	-	1,1	-	92,3
varav avsatt för löneökningar 2024	15,0	5,0	-	-	-	-	20,0
varav avsatt för löneökningar 2025	0	14,9	-	-	-	-	14,9
Barn- och utbildningsnämnd	336,8	3,0	-0,9	-	0,4	-3,0	336,4
Byggnads- och trafiknämnd	4,0	0,1	-	-	-0,5	1,1	4,6
Kultur- och fritidsnämnd	30,1	0,6	0,8	-	-	-1,1	30,4
Samhällsbyggnadsnämnd	25,2	0,7	0,8	0,4	-	3,2	30,2
Samhällbyggnad kapitalkostnader	51,1	2,4	-	-	-	-	53,5
Socialnämnd	296,9	1,2	0,2	5,4	-	-0,6	303,1
Kollektivtrafiknämnd	2,3	-	-	-	-	-0,1	2,2
Finansförvaltning	-19,1	-	-	-	10,0	-12,8	-22,0
S:a verksamhetens nettokostnader	803,2	28,4	0	5,8	10,7	-12,5	835,5

*Engångsanslag 2024 avgår och nya engångsanslag för 2025 tillkommer.

Balansbudget

Tibro kommun har under perioden 2017-2023 gått från att vara en kommun med mycket låga värden på anläggningstillgångar (mätt som kronor per invånare) till att i 2023 års bokslut ligga klart över flertalet jämförelsegrupper. Bakom detta ligger bland annat att tre större skolombyggnationer har skett under den här tidsperioden. 2027 väntas det bokförda värdet av kommunens anläggningstillgångar passera en miljard, vilket kan jämföras med 253 mnkr i bokslut 2016. Åren 2024-2026 har kommunen en något lugnare investeringstakt men perioden 2027-2029 planeras återigen för höga investeringsnivåer.

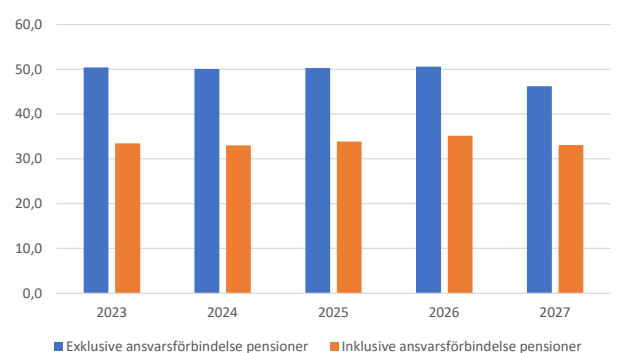
Diagram: Materiella och immateriella anläggningstillgångar kommunen, kr/invånare 2017-2023

Volymen på kommunens kortfristiga placeringar tillåts variera med avkastningen och då kommunen ökar de finansiella placeringarna med 4,8 % så ökar dessa med cirka 45 mnkr under planperioden.

Under 2024 sker en stor förändring i kommunens balansräkning i och med att så kallat koncernkonto införs. Detta innebär att kommunen tar upp samtliga lån för koncernkoncernens räkning och sedan lånar vidare till koncernbolagen inom låneramar som fastställs i budgeten. Både skulder och fordringar ökar därmed med runt 400 mnkr i november 2024. Detta påverkar soliditeten markant varför det fortsättningsvis är mer relevant att antingen jämföra soliditet exklusive vidareförmedlade lån eller på koncernnivå.

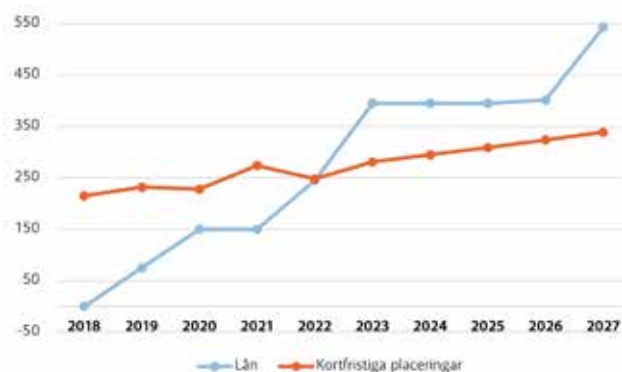
Diagram: Soliditet exklusive vidareförmedlade lån inom koncernen

I samband med att tjänster gällande pensionsadministration och pensionsförsäkringar handlades upp under 2023, så upphörde Tibro kommun att försäkra den förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP). Därför ökar avsättningen för pensioner tydligt under kommande år samtidigt som kommunens kassa stärks då utbetalning sker först när förmånen faller ut.

Från och med 2025 börjar kommunens ansvarsförbindelse för pensioner återigen att sjunka nedåt efter några år då den tväremot trenden ökat med anledning av höga uppräkningsar av förmåner.

Diagram: Tibro kommuns lån och placeringar, mnkr. Utfall 2018-2023, budget 2024-2027

Kassaflödesbudget

Kommunen väntas vid ingången av 2025 ha fått ned sin kassa, som då även inkluderar upplåning för bolagen, till en nivå på mellan 5-10 mnkr. Kassaflödesbudgeten är sedan beräknad utifrån att kassan ska vara mellan 0-10 mnkr vid årsskiftena. 2025 (0 mnkr) och 2026 (6 mnkr) är kommunens upplåning låg för att sedan öka till 142 mnkr 2027. 2025 är det Tibro Elnät som står för den ökade upplåningen och 2026 bidrar Tibro Elnät och Tibrobyggen med vardera 50 mnkr. Bolagens upplåning är mycket grovt skattad i budgeten. Detta då Tibro Elnäts tidsplan för en större investering i bland annat ställverk är osäker och Tibrobyggens investeringsplan är osäker då flera projekt finns uppe till diskussion. Tibro Elnät upphandlar 2024 ett större paket med investeringar som sträcker sig över flera år. Bolagets låneram i koncernkontosystemet sätts därför till 50 mnkr 2025 och därefter planeras 100 mnkr i låneram för åren 2026-2027. Tibrobyggens finansieringsbehov är mer osäkert kopplat till att bilden av framtida investeringar inte är lika tydlig. Bolagets låneram i koncernkontosystemet är därför endast utpekad för 2025 och då till 400 mnkr.

Väsentliga personalförhållanden

Arbetsgivarpolitik och personalfrågor

Att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare är avgörande för att klara det viktiga välfärdsuppdraget. Tibro kommun vill genom sin arbetsgivarpolitik bidra till engagerade medarbetare och chefer som vill och kan göra skillnad för Tibros invånare. För att uppnå detta krävs ett aktivt och systematiskt arbete med särskilt fokus på hållbar arbetsmiljö och strategisk kompetensförsörjning.

Genom att tydliggöra verksamhetens mål och uppdrag, syfte och förväntningar både på grupp- och individnivå skapas förutsättningar för en trygg och utvecklande arbetsmiljö. Ett systematiskt, inkluderande och tydligt arbetsmiljöarbete där våra ledare involverar sina medarbetare är avgörande för Tibro kommuns förutsättningar att skapa en hållbar och utvecklande kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjning

Att arbeta med arbetsgivarens strategiska kompetensförsörjning ses som alltmer avgörande för att lyckas rekrytera och behålla kompetenser till organisationen. Strategisk kompetensförsörjning innebär att organisationen aktivt arbetar med att planera och hantera sin personalstyrka på ett strategiskt sätt, för att säkerställa att de har rätt kompetenser vid rätt tidpunkt för att möta organisationens behov och mål.

I Tibro kommuns vägledning för strategisk kompetensförsörjning betonas att *"för att Tibro kommun ska lyckas med kompetensförsörjningsfrågan är kommunens medarbetare nyckelspelare för att nå framgång. Detta förutsätter en kultur som bygger på förtroende och tillit där varje medarbetares engagemang tas tillvara"*. Vidare beskrivs att ledarskapet är en viktig nyckel till att skapa engagemang.

Som arbetsgivare har Tibro kommun utmaningar inom kompetensförsörjningsområdet. För att möta framtidens behov och de förändringar som det innebär krävs förutsättningar för medarbetarna att snabbt kunna anpassa sig. Detta kräver ett ledarskap som involverar och skapar delaktighet, där medarbetarna själv tillåts bidra till lösningar.

Personalstatistik	2022	2023
Antal månadsanställda	990	1 006
Varav kvinnor		80 %
Varav män		20 %
Medelålder tillsvidareanställda		45
Personalomsättning	13 %	13 %
Personalomsättning chefer	17,3 %	25,1 %

Hållbart medarbetarengagemang

Hållbart medarbetarengagemang (HME) mäter ledarskap, motivation och styrning. HME är ett mått på hur väl medarbetarnas kompetens tas tillvara. Kommunens mål är att HME-värdet ska öka utifrån nuläget på 81.

Ledarskapet är en viktig nyckel till att skapa engagemang, vilket görs genom att våra chefer är tydliga med verksamhetens mål och uppdrag, syfte och förväntningar på både grupp- och individnivå. Ledarskapet ska bidra till att sprida energi, skapa stolthet och tillföra glädje i våra medarbetares uppdrag.

Sjukfrånvaron ska sänkas

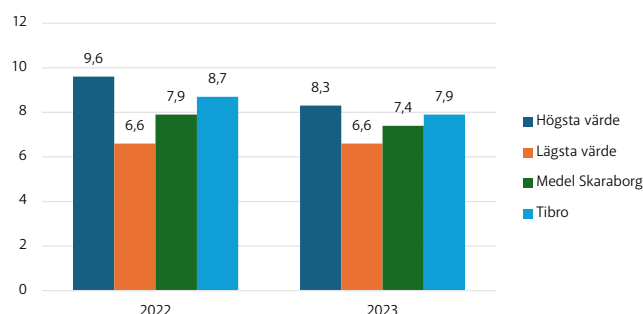
Tibro kommun ska verka för att vara en hälsofrämjande arbetsplats där chefer och medarbetare aktivt bidrar till att främja hälsa. Arbetsmiljö och trivsel är en viktig faktor för att kommunens medarbetare ska ha rätt förutsättningar att leverera service med kvalitet till kommunens invånare.

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har tillsammans med centrala fackliga organisationer tecknat en avsiktsförklaring om "Hållbart arbetsliv" som innebär förslag på åtgärder för friskare arbetsplatser. Fokus för det långsiktiga arbetet är att erbjuda en tillfredsställande arbetsmiljö och hållbart låg sjukfrånvaro. Tibro kommun ska fortsätta att aktivt arbeta för en hållbar, främjande och sund arbetsmiljö.

En avgörande faktor för att minska sjukskrivningstalen är, förutom att arbeta för en hälsofrämjande arbetsplats, att fånga upp tidiga signaler på ohälsa. Det innebär bland annat att som chef ha tidig och löpande kontakt med medarbetare som visar tecken på ohälsa och medarbetare med pågående sjukskrivning. Chefer har ett ansvar att tillämpa och följa kommunens rehabiliteringsriktlinjer och som medarbetare finns en skyldighet att medverka i den egna rehabiliteringen.

Sjukfrånvaron sjönk under 2023 men är fortsatt relativt hög i Tibro i förhållande till medelvärdet för kommunerna i Skaraborg.

Diagram: Sjukfrånvaro Tibro och Skaraborg, %

Lönebildning

Enligt den kommunala sektorns centrala löneavtal ska lönebildning och lönesättning bidra till att arbetsgivaren når verksamheternas mål. Lönen ska därmed stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Lönen ska vara individuell och differentierad och bidra till att rekrytera och behålla personal.

Jämställdhet och mångfald

Samtliga medarbetare ska behandlas likvärdigt oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Genom ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete förbättras kommunens möjlighet att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla viktig kompetens.

Att arbeta aktivt med jämställdhets-, inkluderings- och mångfaldsfrågorna bidrar också till att Tibro kommun blir en attraktiv arbetsgivare, vilket är viktigt för att klara kompetensförsörjningen på kort och lång sikt.

Strategiska mål

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna presenteras de prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som respektive nämnd och styrelse ska arbeta med i syfte att uppnå målen.

Utifrån visionen och omvärlds- och nulägesanalyser av Tibro kommuns verksamheter har tre strategiska mål identifierats. Målen tar fasta på de områden där Tibro kommun har utmaningar för att kunna nå visionen.

Målen har en målformulering, en beskrivande text som sätter målformuleringen i sitt sammanhang samt målpunkter för att ytterligare förstärka de bärande delarna i målet. Till respektive

mål har indikatorer för uppföljning knutits. Indikatorerna är fastställda av kommunfullmäktige och pekar på områden där Tibro kommun har utmaningar. Det är indikatorer där det kan vara en negativ trend och det kan också vara områden där Tibro ligger sämre till jämfört med riket. På nämnds- och förvaltningsnivå sker uppföljning med hjälp av kompletterande indikatorer.

Mål 1: Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Tibro kommun ska medverka till att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar. Vi ska stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning. Vi ska verka för ett gott näringslivsklimat, stimulera hållbart entreprenörskap och underlätta företagsetableringar för fler arbetstillfällen. Genom att främja föreningsliv och möten mellan människor ser vi att vi kan bidra till en meningsfull tillvaro och minska utanförskapet.

- Ge barn och unga goda framtidsförutsättningar
- Stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning
- Verka för ett gott näringslivsklimat, underlätta företagsetableringar och stimulera hållbart entreprenörskap
- Främja föreningsliv och meningsfull tillvaro för kommunens invånare

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde 2023	Målvärde 2024-2027
Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,5 (2021)	Minska
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	50 (2022)	Öka
Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, (%)	77,7 (2022)	Öka

Mål 2: Tibro är en livskraftig boendekommun

Den upplevda tryggheten ska öka, kvaliteten i förskolan och grundskolan ska vara hög och vi ska främja nya sätt för människor att mötas – det ska vara gott att leva hela livet i Tibro. Genom att skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud ska vi främja Tibro som boendekommun. Vi ska också ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation. Centrala Tibro ska utvecklas till ett levande och grönt centrum där vi tillgängliggör platser och lokaler för såväl invånare som besökare. Vi ska nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning och möjliggöra hållbart resande, både inom och utanför kommunen.

- Öka den upplevda tryggheten och främja nya sätt för människor att mötas
- Hög kvalitet i förskolan och grundskolan
- Skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud
- Ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation
- Utveckla ett levande och grönt centrum med fler offentliga mötesplatser
- Möjliggöra hållbart resande – både inom och utanför kommunen
- Nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning

Indikatorer för måluppföljning

	Ingångsvärde 2023	Målvärde 2024-2027
Elever i åk 5: "Känner du dig trygg i skolan?"	81	Öka
Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	(2022)	
Säljbara tomter för enbostadshus	9 (april 2023)	Öka
Antal kvarter med byggrätter för flerbostadshus/radhus	6 (april 2023)	Öka
Säljbar verksamhetsmark	170 000 kvm (april 2023)	Öka

Mål 3: Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Vårt arbete ska präglas av en aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang – hos såväl medarbetare som invånare. För att klara välfärdsuppdraget ska vi inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra. Vi ska dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning. Kommunens organisation ska vara långsiktigt hållbar ur såväl ett hälsoperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Vi ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet. Vi ser samtidigt att vi behöver minska vår klimat- och miljöpåverkan när vi utför vårt uppdrag.

- Aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang hos såväl medarbetare som invånare
- Inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra för att klara välfärdsuppdraget
- Dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning
- Nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet
- Minska vår klimatpåverkan när vi utför vårt uppdrag

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde 2023	Målvärde 2024-2027
HME, medarbetarengagemang totalt kommunen	79 (2022)	Öka
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	8,7 (2022)	Minska
Brukarbedömning särskilt boende - helhetssyn, andel (%)	79 (2022)	Öka
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	87 (2022)	Bibehålla
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	56 (2022)	Öka
Bemötande via telefon	79,5 (2023)	Öka
Tydligt svar via e-post	83,1 (2023)	Öka

Ägardirektiv kommunala bolag

De helägda kommunala bolagen är en del av kommunkoncernen. Bolagen ska i sin verksamhet beakta kommunens vision och strategiska mål. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att uppnå både affärsnytta och verksamhetsnytta.

Tibro Energi

Tibro Energis huvuduppdrag är att tillskapa en konkurrenskraftig och kostnadseffektiv organisation för tillhandahållande av elenergi samt främja utveckling och tillhandahållande av bredbandstjänster. Infrastrukturen avseende bredband ska ha god kvalitet och hög tillgänglighet. Bolaget ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete genom att:

- Bidra till ett hållbart samhälle och vara ett föredöme i miljöfrågor.
- Byggnad och drift ska vara miljömässigt hållbara och ska särskilt vara energieffektiva.
- Utveckla miljötankandet för en minskad energianvändning.
- Stimulera kunders möjligheter att göra miljömässigt hållbara val.
- Tillhandahålla en god infrastruktur för bredband så att människor, näringsliv och organisationer kan bo, verka och utvecklas.

Ekonomiska mål

Bolaget har ett avkastningskrav på totalt kapital om 4 %. Med avkastning på totalt kapital avses rörelseresultat plus finansiella intäkter som andel av totalt kapital (balansomslutningen).

Bolagets soliditet ska uppgå till 30 % baserat på bokförda värden. I de fall bolagets soliditet sjunker under målvärdet, till exempel vid stora investeringar som är avstämda med ägaren, ska bolaget i sin planering säkerställa ett återställande till målnivån.

Tibro Elnät

Tibro Elnäts huvuduppdrag är att anlägga, underhålla och driva elnät inom bolagets koncessionsområde. Infrastrukturen ska ha god kvalitet och hög tillgänglighet. Bolaget ska utnyttja modern infrastruktur till konkurrenskraftigt pris. Vidare ska bolagets kunder vara nöjda.

Bolaget ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete genom att:

- Bidra till ett hållbart samhälle och vara ett föredöme i miljöfrågor.
- Aktivt sträva efter att minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i nyproduktion, ombyggnation och förvaltning.
- Utveckla miljötankandet för en minskad energianvändning.
- Stimulera kunders möjligheter att göra miljömässigt hållbara val.
- Tillhandahålla en god infrastruktur för överföring av el så att människor, näringsliv och organisationer kan bo, verka och utvecklas.

Ekonomiska mål

Bolaget har ett avkastningskrav på totalt kapital om 5 %. Med avkastning på totalt kapital avses rörelseresultat plus finansiella intäkter som andel av totalt kapital (balansomslutningen).

Bolagets soliditet ska uppgå till 30 % baserat på bokförda värden. I de fall bolagets soliditet sjunker under målvärdet, till exempel vid stora investeringar som är avstämda med ägaren, ska bolaget i sin planering säkerställa ett återställande till målnivån.

Tibrobyggen

Tibrobyggens huvuduppdrag är att bidra till bostadsförsörjningen i Tibro kommun genom att erbjuda kommuninvånarna ett varierat, attraktivt, tryggt och trivsamt boende med nöjda kunder. Vidare ska ändamålsenliga lokaler för offentlig och kommersiell verksamhet tillhandahållas när marknaden i övrigt inte tillgodoser behoven. Bolaget ska aktivt bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Detta görs genom att fokusera på:

- Aktivt sträva efter att minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i nyproduktion, ombyggnation och förvaltning.
- Bolaget ska ge de boende goda förutsättningar att ta eget ansvar för den miljöpåverkan som uppkommer i det egna boendet.
- Ha ett särskilt ansvar för bostadssociala frågor och för bostäder till särskilt utsatta grupper eller personer och i samverkan med andra aktörer bidra till en god bostadssocial situation.
- I samråd med kommunen bidra till upplåtandet av bostäder som är anpassade för särskilda behov hos grupper eller enskilda personer.
- Verka för gott klimat i bostadsområdena, främja och stärka delaktighet, bidra till områdesutveckling och upplevd trygghet.
- Utgöra ett föredöme som socialt ansvarstagande hyresvärd.

Ekonomiska mål

Bolaget har ett direktavkastningskrav på 4 %. Med direktavkastning avses resultatet före finansiella poster (inklusive administrations- och marknadsföringskostnader) exklusive avskrivningskostnader, som andel av de materiella anläggningstillgångarna (bokfört värde).

Bolagets soliditet ska uppgå till 15 % baserat på bokförda värden. I de fall bolagets soliditet sjunker under målvärdet, till exempel vid stora investeringar som är avstämda med ägaren, ska bolaget i sin planering säkerställa ett återställande till målnivån.

Finansiella rapporter

Resultatbudget (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens intäkter	220,7	225,0	229,5	234,1
Verksamhetens kostnader	-980,5	-1014,6	-1039,8	-1073,7
Avskrivningar	-43,4	-45,9	-48,5	-49,7
Verksamhetens nettokostnader	-803,2	-835,5	-858,8	-889,3
Skatteintäkter	556,8	583,1	607,2	631,5
Generella statsbidrag och utjämning	254,1	261,6	266,7	273,4
Verksamhetens resultat	7,7	9,2	15,1	15,7
Finansiella intäkter	14,1	15,9	16,8	17,6
Finansiella kostnader	-13,7	-16,3	-16,8	17,6
Resultat efter finansiella poster	8,1	8,9	16,7	16,3
Årets resultat	8,1	8,9	16,7	16,3
Årets resultat i förhållande till skatter och bidrag	1,0%	1,0%	1,9%	1,8%

Balansbudget (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	0,9	0,9	0,9
Materiella anläggningstillgångar	888,7	890,7	1037,8
Finansiella anläggningstillgångar	17,1	17,1	17,1
Summa anläggningstillgångar	906,7	908,7	1055,8
Omsättningstillgångar			
Exploateringsmark	0	0	0
Fordringar	554,4	654,4	654,4
Kortfristiga placeringar	309,0	323,8	339,3
Kassa och bank	0,7	9,4	8,9
Summa omsättningstillgångar	864,0	987,6	1002,7
Summa tillgångar	1770,8	1896,3	2058,5
Eget kapital			
Årets resultat	8,9	16,7	16,3
Resultatutjämningsreserv	0	0	0
Övrigt eget kapital	655,1	664,0	680,7
Summa eget kapital	664,0	680,7	697,0
Avsättningar			
Avsättningar till pensioner	35,7	39,1	43,0
Övriga avsättningar	3,3	2,7	2,7
Summa avsättningar	39,0	41,8	45,7
Skulder			
Långfristiga skulder	911,0	1017,0	1159,0
Kortfristiga skulder	156,8	156,8	156,8
Summa skulder	1067,8	1173,8	1315,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1770,8	1896,3	2058,5
<i>Balansbudgeten baseras på 2023 års bokslut och budget 2024.</i>			

Ansvarsförbindelse pensioner inkl. löneskatt (Enligt prognos KPA december 2023)	216,4	207,3	198,4
---	--------------	--------------	--------------

Kassaflödesbudget (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	8,9	16,7	16,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster	49,5	51,4	53,6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	58,4	68,1	69,9
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	0	0	0
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	-25,0	-100,0	0
Ökning/minskning av förråd och varulager	-14,2	-14,8	-15,5
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	19,2	-46,7	54,3
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-51,1	-50,5	-196,8
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-51,1	-50,5	-196,8
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån	25,0	106,0	142,0
Amortering av långfristiga skulder	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	25,0	106,0	142,0
Årets kassaflöde	-6,9	8,8	-0,5
Likvida medel vid årets början	7,6	0,7	9,4
Likvida medel vid årets slut	0,7	9,4	8,9

Driftbudget (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Kommunfullmäktige	-4,4	-4,9	-5,7	-5,3
Kommunstyrelsen	-71,6	-92,3	-111,7	-132,1
varav Räddningstjänsten Skaraborg*				
varav medel löneökningar innevarande år*				
varav kommunstyrelseförvaltningen*				
Barn- och utbildningsnämnden	-336,8	-336,4	-335,2	-337,7
varav styrning och ledning*				
varav förskola*				
varav grundskola*				
varav gymnasieskola*				
varav kompetenscenter*				
Byggnads- och trafikinämnden	-4,0	-4,6	-4,9	-4,9
Kultur- och fritidsnämnden	-30,1	-30,4	-30,9	-31,3
Samhällsbyggnadsnämnden	-76,3	-83,7	-86,0	-91,7
varav styrning och ledning*				
varav gata och park*				
varav fastigheter*				
varav måltid*				
varav kapitaltjänst*				
varav fjärrvärme*				
Socialnämnden	-296,9	303,1	308,6	311,3
varav styrning och ledning*				
varav individ- och familjeomsorg*				
varav vård och omsorg*				
varav funktionsnedsättning*				
Kollektivtrafikinämnden	-2,3	-2,2	-2,3	-2,3
Summa nämndverksamhet	-822,4	-857,5	-885,2	-916,4
Finansförvaltningen	19,1	22,0	26,4	27,1
varav PO-pålägg	62,0	61,5	62,7	64,0
varav pensionskostnader	-72,7	-60,9	-57,9	-59,7
Summa verksamhetens nettokostnad	-803,2	-835,5	-858,8	-889,3
Skatteintäkter och generella statsbidrag	811,0	844,7	873,9	905,0
Finansnetto	0,4	-0,3	1,6	0,6
Årets resultat	8,1	8,9	16,7	16,3

*varav rader fylls i efter att detaljbudget beslutats av nämnderna i slutet på 2024.

Driftbudget 2025-2027

För information gällande nämndernas driftbudgetramar, se avsnittet Driftbudget på sidan 13.

Kommunfullmäktige

Ramen utökas från 2024 års ram med 0,8 mnkr under hela planperioden. 0,5 mnkr avser revisionen och 0,3 mnkr överförmyndarverksamheten.

Kommunstyrelsen

Den löpande ramen är på papperet oförändrad men innefattar att en ökad kommunal finansiering av folkhälsoarbetet, projekt för fler företag och arbetstillfällen samt förstudier avseende friidrottsanläggning och lokalen Forum ska ske inom ram. 2025 (1,5 mnkr) och 2026 (0,8 mnkr) erhåller kommunstyrelsen engångsanslag för förstudier rörande de största investeringarna i investeringsplanen 2025-2034. Det finns också ett engångsanslag om 0,6 mnkr i 2026 års budget för genomförande av allmänna val.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden har en ramminskning med 3 mnkr 2025, sedan ytterligare en ramminskning med 4 mnkr 2026 och därefter oförändrad ram 2027. Nämnden tillskjuts också medel för två satsningar. Dels 0,3 mnkr per år 2025-2026 för projekt gällande förbättrad närvaro och resultat i grundskolan. Dels 0,1 mnkr under åren 2025-2027 för en lokal form av "Ung omsorg" som ska genomföras för att stimulera fler ungdomar att välja vårddyrken. Om Länsstyrelsen ger tillstånd och om kostnaderna inte överstiger 0,05 mnkr per år så ska nämnden inom befintlig budgetram införa kameraövervakning på Fågelvikskolan.

Byggnads- och trafiknämnden

Ramen utökas med 1,1 mnkr 2025 och 1,3 mnkr 2026-2027. Förutom att förstärka den ordinarie verksamheten är 0,3 mnkr särskilt avsatta för arbete med ökat bostadsbyggande.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämndens budget har reducerats något med anledning av att färdtjänstresandet har minskat och inte når upp till samma nivåer som före pandemin.

Kultur och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens ram reduceras med 1,1 mnkr 2025 och med 1,0 mnkr 2026-2027.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämndens ram utökas och förstärks med 3,2 mnkr 2025, 2,6 mnkr 2026 och 5,0 mnkr 2027. Nämnden erhåller även kompensation för ökade driftkostnader till följd av investeringar under perioden. Nivån för denna kompensation ökar successivt och uppgår 2027 till 0,6 mnkr. I planen finns även ett engångsanslag om 1 mnkr för rivningar 2027.

Socialnämnden

Socialnämndens ram reduceras med 0,6 mnkr 2025, 1,0 mnkr 2026 och 3,0 mnkr 2027. Under 2026 erhåller nämnden ett engångsanslag om 2 mnkr för att hantera extra kostnader i samband med att Allégårdens äldreboende byggs om.

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Barn- och utbildningsnämnden	0,4	0,4	0,4
<i>Inventarier</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
Byggnads- och trafikinämnden	0,7	0	0
<i>Mätinstrument</i>	<i>0,7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kommunstyrelsen	0,4	0,4	0,4
<i>KS oförutsedda investeringar</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>	<i>0,4</i>
Kultur- och fritidsnämnden	0,4	0,3	0,3
<i>Inventarier</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>
Socialnämnden	0,5	0,5	0,5
<i>Inventarier</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
Samhällsbyggnadsnämnden	47,0	41,1	189,6
Skattefinansierade	21,6	16,0	171,2
<i>Fastighetsunderhåll</i>	<i>8,0</i>	<i>6,3</i>	<i>6,3</i>
<i>Asfaltering</i>	<i>4,0</i>	<i>3,5</i>	<i>3,5</i>
<i>Gata/park, maskiner och fordon</i>	<i>2,4</i>	<i>2,0</i>	<i>2,0</i>
<i>Centrumutveckling</i>	<i>1,5</i>	<i>3,0</i>	<i>1,5</i>
<i>Belysning</i>	<i>0,3</i>	<i>0,9</i>	<i>0,9</i>
<i>Parker och lekplatser</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>
<i>Asfaltering Stallvägen</i>	<i>0,3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>VA Kateryd Ridhuset</i>	<i>0,5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Inventarier för varmhållning</i>	<i>0,3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Gång- och cykelväg, Tibro-Ransberg</i>	<i>4,0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Nytt särskilt boende</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>75,0</i>
<i>Förskoleplatser</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50,0</i>
<i>Friidrott/Forum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30,0</i>
<i>Byte ismaskin</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1,7</i>
Exploatering	7,0	11,1	7,8
<i>Anderstorp 1:4, etapp 1</i>	<i>5,0</i>	<i>0,4</i>	<i>0,2</i>
<i>Bonaren</i>	<i>1,0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Tibro 2:72</i>	<i>1,1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Industrimark Anderstorp 1:4 mfl</i>	<i>0</i>	<i>7,5</i>	<i>0</i>
<i>Kvarnhagen</i>	<i>0</i>	<i>2,9</i>	<i>0</i>
<i>Baggebo 2</i>	<i>0</i>	<i>0,3</i>	<i>0</i>
<i>Tidavadsgatan, återvändsgata</i>	<i>0</i>	<i>0,1</i>	<i>0</i>
<i>Anderstorp 1:4, etapp 2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7,6</i>

Investeringsbudget 2025

2025 års investeringsbudget uppgår till 49,3 mnkr och kan delas in i skattefinansierade investeringar, exploateringsinvesteringar och avgiftsfinansierade investeringar.

I budgeten finns upptaget 8,0 mnkr för underhåll av kommunens fastigheter. Åtgärderna syftar till att förebygga problem och bibehålla fastigheternas standard. Exempel på nödvändigt underhåll är de åtgärder som behöver genomföras mot fuktproblem på Höggetorpsskolan som påbörjas 2024 och avslutas 2025.

Genomförandet av centrumutvecklingsplanen påbörjas under 2024. Totalt är 10 mnkr avsatta för detta under 2025-2031. Bland åtgärderna inom centrumutvecklingen 2025 kan nämnas:

- Den delen av Centrumgatan som går genom Järnvägsparken omvandlas till gångfartsområde
- Gångvägen från Järnvägsparken till Stadsparken färdigställs med belysning och planteringar på den gamla järnvägsbron
- En ny lastzon anläggs längsmed Stora torget
- Förbättrade förutsättningar för transporter att vända på Allétorget

Investeringsbudget, forts. (mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Avgiftsfinansierade	18,4	14,0	10,6
Anderstorp 1:4, etapp 1 VA	5,2	0	0
Ombyggnad del 2, reningsverk	5,0	0	0
Installation vattenmätare	2,5	2,5	1,5
Upprustning VA-ledningar	2,0	2,0	2,0
Vattenledning Kvarnhagen	2,0	0	0
Maskinbyte vattenverk	1,0	1,0	1,0
Fjärrvärme utbyggnad	1,0	1,0	1,0
Fjärrvärme anslutningsavgift (intäkt)	-0,3	-0,3	-0,3
Läcksökning, utrustning	0,3	0	0
Mätarbrunnar	0,5	0	0
Relining avlopp	0,5	0,5	0,5
Tidavadsgatan, VA-anslutningsavgifter (intäkt)	-1,2	0	0
Övriga anslutningsavgifter (intäkt)	-0,3	-0,3	-0,3
Tibro 2:72 VA	0,3	0	0
Baggebo 2 VA-anslutningsavgifter (intäkt)	0	-1,7	0
Anderstorp 1:4 ,etapp 1 anslutningsavgifter (intäkt)	0	-2,5	0
Tibro 2:72 anslutningsavgifter (intäkt)	0	-0,7	0
Industrimark Anderstorp 1:4 mfl VA	0	10,1	0
Kvarnhagen VA	0	4,7	0
Kvarnhagen anlutningsavgifter (intäkt)	0	-2,5	0
Industrimark Anderstorp 1:4 mfl anslutningsavgifter (intäkt)	0	0	-5,0
Perstorp VA	0	0	1,4
Anderstorp 1:4 etapp 2 VA	0	0	8,9
Summa - Investeringar totalt	49,3	42,7	191,2

I centrum startar också gång- och cykelväg mellan Tibro och Ransberg som ska byggas under 2025. Den 6,3 kilometer långa gång- och cykelvägen byggs på den befintliga banvallen mellan Tibro och Ransbergs skola. 2023 anlades en gång- och cykelväg mellan Fagersanna tätort och Ransbergs skola. Detta är nästa etapp, som förbättrar förutsättningarna för cykelpendling mellan Fagersanna och Tibro och ger en säkrare cykelväg för dem som cyklar till sjön Örlen för att bada.

Affärsdrivande verksamhet

Under 2025 ska arbetet påbörjas med att installera vattenmätare i alla fastigheter i Tibro kommun. Vattenförbrukningen ska mätas i respektive fastighet. Idag betalar invånarna endast en fast avgift för vatten och avlopp men i samband med installation ska debiteringen baseras på vattenförbrukning. Denna omställning kommer att utföras under en treårsperiod med en total budget på 6,5 mnkr.

Årligen budgeteras 2 mnkr för att kunna byta vatten- och avloppsledning vid behov. Kommunen saknar fortfarande en plan för vilka sträckor som ska bytas ut.

Exploatering

Exploateringsbudgeten för år 2025 innefattar ett nytt bostadsområde för 25 tomter nära centrum på åkermarken söder om Håggetorpsleden, Anderstorp 1:4 etapp 1. En dagvattendamm ska anläggas för att minska risken för översvämningar vid skyfall. Dagvattendammen kommer också nyttjas för etapp 2. Kostnaderna för VA-anslutning av området uppgår till 5,2 mnkr, varav 3,4 mnkr täcks av anslutningsavgifter.

Ett annat område som planeras är Tibro 2:72 som möjliggör nya byggrätter för omkring 50 lägenheter mellan ICA och Snickarhöjden.

Exploateringsinvesteringen gällande kvarteret Bonaren fanns med redan i 2024 års budgeten, men då den budgeterade kostnaden för dagvattendammen beräknats till att kosta 1,1 mnkr skjuts åtgärden till 2025. Befintliga byggnader inom området kan byggas om till bostäder och två nya kvarter med byggrätter för primärt flerbostadshus kan tillskapas.

Plan 2026-2027

År 2026 års investeringsbudget uppgår totalt till 42,7 mnkr. Ett viktigt projekt som planeras i kommunen är renoveringen av äldreboendet Allégården. Dock sker renoveringen i det kommunala bolaget Tibrobyggens regi.

År 2027 års investeringsbudget uppgår till 191,2 mnkr. Medel är avsatta för förstudier avseende äldreomsorg och förskola under 2025. Beroende på vad förstudien kommer fram till kommer eventuellt byggnation av ett nytt äldreboende, en ny förskola, en friidrottsanläggning samt ombyggnation av möteslokalen Forum på Fågelvikskolan att påbörjas under 2027.

Investeringsplan år 2025-2034 (mnkr)

	2025	2026	2027	2028
Större investeringar i verksamhetsfastigheter	-	40*	155	180
Särskilda boenden, äldreomsorg	F	-	75	150
Förskoleplatser	-	F	50	30
Allégårdens äldreboende ombyggnad*	F	40*	-	-
Friidrottsanläggning/Fågelvik Forum	F	-	30	-
Löpande underhåll gator/fastigheter	15	13	13	12
Centrumutveckling	2	3	2	1
Övriga investeringar	7	2	3	4
Summa skattefinansierat	24	58	173	197
Exploatering (intäktsfinansierat)	7	11	8	37
Avgiftsfinansierat				
Fjärrvärme	1	1	1	1
VA-verksamhet	12	4	5	6
VA-verksamhet exploatering (netto)	5	9	5	17
Summa avgiftsfinansierat	18	14	11	23
Summa investeringar totalt	49	83	191	258

F = Förstudie genomförs det här året * Investeringen genomförs/finansieras av AB Tibrobyggen

Arbetet med kommunens långsiktiga investeringsplan inleddes med ett uppdrag till förvaltningsorganisationen att ta fram ett budgetförslag för skattefinansierade investeringar om 600 mnkr i 2025 års penningvärde för 10-årsperioden 2025-2034.

Detta motsvarar en nivå som kommunen kan självfinansiera (genomföra utan ökad lånefinansiering) förutsatt ett genomsnittligt driftresultat om 2% av skatter och statsbidrag. Efter den politiska behandlingen som innebar ett par tillägg hamnade den slutgiltiga investeringsplanen för skattefinansierade investeringar på 628 mnkr.

Planen är framtung och genomförandet av de större investeringarna är i hög grad koncentrerat till åren 2027-2029. Detta är inte optimalt ur flera perspektiv så som till exempel belastning på ekonomi och organisation, men är svårt att undvika när 300 mnkr är avsatt för särskilda boendeplatser och en av möjligheterna är ett nytt boende med samtliga dessa platser. De större investeringar som är högst prioriterade vid en målkonflikt är de som rör kommunens äldreboende. Dels finns ett ökat platsbehov att ta hänsyn till, dels finns ett stort behov av förnyade lokaler. Tre av fyra äldreboenden har brandsäkerhetsbrister där det finns myndighetskrav på åtgärder. Två av boendena är äldre och har tydliga brister gällande verksamhetsanpassning och arbetsmiljö. Större investeringar i verksamhetsfastigheter tar en stor del av investeringsutrymmet och de två andra kategorierna, löpande underhåll och övriga investeringar, ligger på lägre nivåer än vad som vore optimalt.

Exploateringsinvesteringarna har behandlats utanför ovanstående budgetuppdrag. Bakgrunden är att i princip alla projekt över tid är egenfinansierade genom tomtförsäljningar.

Exploateringsplanen innehåller flera projekt än normalt för Tibro kommun. Bakgrunden till detta är att kommunen har relativt lite mark klar för bostäder och industri i nuläget samtidigt som det finns en vision och strävan mot ett expansivt Skaraborg i enlighet med strukturbild Skaraborg. Strukturbild Skaraborg är en omfattande ram för regional utveckling i Skaraborgsregionen.

	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa
Större investeringar i verksamhetsfastigheter	75	-	-	-	-	-	450
<i>Särskilda boenden, äldreomsorg</i>	75	-	-	-	-	-	300
<i>Förskoleplatser</i>	-	-	-	-	-	-	80
<i>Allégårdens äldreboende ombyggnad*</i>	-	-	-	-	-	-	40*
<i>Friidrottsanläggning/Fågelvik Forum</i>	-	-	-	-	-	-	30
Löpande underhåll gator/fastigheter	12	12	12	12	12	12	125
Centrumutveckling	1	1	1	-	-	-	10
Övriga investeringar	4	4	4	4	4	4	43
Summa skattefinansierat	92	17	17	16	16	16	628
Exploatering (intäktsfinansierat)	18	8	15	1	5	4	114
Avgiftsfinansierat							
<i>Fjärrvärme</i>	1	1	1	1	1	1	7
<i>VA-verksamhet</i>	6	5	5	5	5	5	59
<i>VA-verksamhet exploatering (netto)</i>	11	-8	11	-11	4	-2	42
Summa avgiftsfinansierat	18	-2	17	-5	10	3	108
Summa investeringar totalt	128	23	50	13	31	24	850

Exploateringsplan år 2025-2034 (mnkr)

	2025	2026	2027	2028	2029
Bonaren	1,0	-	-	-	-
Anderstorp 1:4, etapp 1	4,9	0,4	0,3	-	-
Tibro centrum 2:72	1,1	-	-	-	-
Industrimark Anderstorp 1:4 mfl	-	7,5	-	0,6	-
Kvarnhagen	-	2,9	-	-	-
Perstorp	-	-	-	1,0	-
Anderstorp 1:4, etapp 2	-	-	7,6	-	0,4
Industrimark Anderstorp 1:4 mfl, etapp 2	-	-	-	14,6	-
Hönebolet 1:251	-	-	-	3,4	-
St. Kråkhult	-	-	-	17,6	-
Baggebo etapp 3	-	-	-	-	13,6
Fagersanna 2:79	-	-	-	-	3,7
Åkaren 14	-	-	-	-	-
Kurumsgatan	-	-	-	-	-
Kastor	-	-	-	-	-
Baggebo, etapp 4	-	-	-	-	-
N Tidavadsgatan	-	-	-	-	-
Baggebolet, etapp 5	-	-	-	-	-
Baggebolet, etapp 5	-	-	-	-	-
Baggebo, etapp 2	-	0,6	-	-	-
Tidavadsgatan återvändsgata	-	0,1	-	-	-
Summa Exploatering	7,0	11,1	7,9	37,2	17,7

**Intäkten redovisas i driftsredovisningen*

Bonaren – Åtgärd dagvattendamm.

Anderstorp etapp 1 – Nytt bostadsområde med 25 tomter för enbostadshus.

Tibro centrum – Nya byggrätter med 50 lägenheter mellan ICA och Snickarhöjden.

Industrimark Anderstorp etapp 1 – 150 000 kvm verksamhetsmark.

Kvarnhagen – Förtätning i Kvarnhagen med 25 villor eller radhus.

Perstorp – Förtätning i sommarstugeområde för 6 nya tomter.

Anderstorp etapp 2 – 50 nya tomter för villor eller radhus.

Industrimark Anderstorp etapp 2 – 260 000 kvm verksamhetsmark. Markinköp krävs.

Hönebolet – 26 nya villatomter.

St. Kråkhult – 29 tomter för enbostadshus. Markinköp krävs.

Baggebo etapp 3 – 100 villor/radhus och en ny anslutning på Fågelviksleden.

Fagersanna – Nytt bostadsområde öster om Strandstaden för 22 enbostadshus.

Åkaren 14 – Nytt kvarter vid gamla Röda Korset, för flerbostadshus med 26 lägenheter.

Kurumsgatan – 150 000 kvm verksamhetsmark.

Kastor – Flerbostadshus i centrum med 40 lägenheter.

Baggebo etapp 4 – 50 enbostadshus och 40 radhus.

Norr om Tidavadsgatan – 40 000 kvm verksamhetsmark.

Baggebo etapp 5 – Utökning österut av bostadsområdet Baggebo med 30 enbostadshus.

Pökan – Nytt bostadsområde i Hörnebo med 30 enbostadshus.

Baggebo etapp 2 – Slitlager asfalt.

Tidavadsgatan återvändsgata – Slitlager asfalt.

Total under åren 2025-2034 planeras för 540 bostäder och 590 000 kvm verksamhetsmark.

	2030	2031	2032	2033	2034	Intäkt*	Netto
Bonaren	-	-	-	-	-	-	1,0
Anderstorp 1:4, etapp 1	-	-	-	-	-	-5,8	-0,3
Tibro centrum 2:72	-	-	-	-	-	-0,9	0,2
Industrimark Anderstorp 1:4 mfl	-	-	-	-	-	-8,2	-0,2
Kvarnhagen	-	-	-	-	-	-4,9	-2,0
Perstorp	-	-	-	-	-	-1,7	-0,7
Anderstorp 1:4, etapp 2	-	-	-	-	-	-13,3	-5,2
Industrimark Anderstorp 1:4 mfl, etapp 2	0,6	-	-	-	-	-14,5	0,7
Hönebolet 1:251	0,3	-	-	-	-	-4,9	-1,1
St. Kråkhult	0,7	-	-	-	-	-9,7	8,5
Baggebo etapp 3	-	0,4	-	-	-	-22,0	-8,0
Fagersanna 2:79	-	0,3	-	-	-	-10,2	-6,2
Åkaren 14	-	-	-	-	-	-0,8	-0,8
Kurumsgatan	6,0	-	-	-	-	-7,3	-1,3
Kastor	-	-	-	-	-	-0,9	-0,9
Baggebo, etapp 4	-	14,6	-	-	-	-15,0	-0,4
N Tidavadsgatan	-	-	0,9	-	-	-2,0	-1,1
Baggebolet, etapp 5	-	-	-	4,9	-	-1,3	3,6
Baggebolet, etapp 5	-	-	-	-	4,5	0	4,4
Baggebo, etapp 2	-	-	-	-	-	0	0,6
Tidavadsgatan återvändsgata	-	-	-	-	-	0	0,1
Summa Exploatering	7,6	15,3	0,9	4,9	4,5	-123,2	-9,3

